

Pietní akt

Vlastenci vzpomínali na hrdinné parasutisty

<<EXKLUZIVNĚ>> Pietní akce v Rovensku pod troskami připomněla 70.výročí posledního boje velitele a radisty paraskupiny Antimony.

13.leden 2013 - 10:05

Akci uskutečnil městský úřad Rovensko a občanské sdružení Rota Nazdar na náměstí u pamětní desky umístěné na domě, kde se Němci oba výsadkáře, kteří se po pohrůžkách gestapa, že Rovensko vypálí jako Lidice otrávil, snažili oživit. Oba parašutisté, František Závorka i teprve 22letý vynikající radista Lubomír Jasínek, se však už z kómatu neprobrali.

O několik dní později byl také zradou zatčen poslední člen Antimony, Stanislav Srazil. Po nátlaku učiněném na něm zatčeným vedoucím činitelem domácího odboje Vladimírem Krajinou naoko přistoupil na radiovou protihru s Londýnem pod taktovkou gestapa, dokázal však své kamarády brzy tajně varovat, že vysílá pod nátlakem. Gestapo ho za to v roce 1944 popravilo. „Němci také v rozporu s vlastními veřejně vyhlášenými sliby, že pomocníci výsadkářů, vyzařeni po mučení jinými zatčenými odbojáři, budou ušetřeni, jich většinu popravili. To budíž důkazem toho, jak málo lze Němcům věřit,“ řekl redakci historik Jan Střelka.

Živé nás nedostanou!

„Svým konáním se snažíme připomenout historii Československého státu, oživit mnohdy pozapomenuté skutečnosti a sdělit tak široké veřejnosti, že v našich dějinách nebyla jen temná místa,“ uvedl zástupce Roty Nazdar Michal Beneš.

„Přišli jsme se sem poklonit mužům, vlastně mladým chlapcům, kteří se obětovali pro to, aby naše město nepotkal osud Lidic a Ležádků,“ řekla u památní desky paraskupiny Antimony starostka Rovenska pod Troskami Zdeňka Nejedlá. Naslouchalo jí přitom několik desítek přítomných lidí, vesměs středního věku a skupiny vojenských nadšenců z Roty Nazdar, kteří u památníku drželi čestnou stráž. Po skončení pietního aktu u budovy městského úřadu se pak všichni přesunuli k nedalekému domu místního lékaře, který oba výsadkáře ošetřoval. Poslední zastávkou pak byl domek rodiny Lukešů na bývalé městské plovárně, kde byli parašutisté gestapem obklíčeni a kde se oba také po čtyřhodinovém vyjednávání v duchu své přísahy otrávil, aby nepadli Němcům do rukou živí.

„Na výročí tragického konce paraskupiny Antimony děláme tuto akci letos už poosmé. V letošním jubilejním roce ale zorganizujeme v rámci pietních akcí kolem Antimony na počátku května v Rovensku další ještě větší akci,“ řekl redakci prezident klubu Rota Nazdar Vilém Fencel.

Dnešní akce nebyla jediná, kterou si vlastenci z Roty Nazdar připomněli hrdinství příslušníků západních paravýsadků. Už příští týden proběhne podobný akt v osadě Polsko u Žamberka, kde se v obklíčeni Němci prakticky přesně o dva roky později smrtelně postřelil velitel úspěšné paraskupiny Barium Josef Šandera. „Když se pak v nemocnici po úspěšné operaci probral a zjistil, kde je, sám si strhal obvazy z hlavy a zašpinil si ránu, takže brzy zemřel na otravu krve,“ uvedl historik Střelka.

Výjimečná paraskupina, výjimečné osudy

Paraskupina Antimony tvoří v sérii výsadků západního zahraničního odboje významnou výjimku. Její osudy a osudy jejích civilních pomocníků byly velmi dramatické a tragické. Tito parašutisté byli prvními, kdo skákali do okupovaného Československa po německém bésnění za heydrichiády, tedy za situace, kdy domácí odboj dočasně téměř přestal existovat. Její členy také kvůli tomu jako jediné s výjimkou paraskupiny Anthropoid, která provedl akt národní pomsty na protektoru Reinhardu Heydrichovi, osobně před vysazením do akce přijal prezident Edvard Beneš. I za velmi nepříznivých podmínek dokázali tyto výsadkáři splnit všechny své hlavní úkoly a úspěšně operovat v německém týlu tři měsíce. Jejich činnost ukončila až zrada. I po svém zatčení ale dokázal její příslušník, Stanislav Srazil, tahat gestapo za nos ještě více jak rok.

(petrblahus,foto:aut.)